

[Arbeidsliv]

Markedssosialistene

Vår tids idealister studerer regnskap og risikokapital i et håp om å redde verden.

Anders Gjesvik og Øyvind Elvsborg (foto)

ET NYTT ORD HAR dukket opp i noen av verdens mest kjente aviser og tidsskrifter: sosial entreprenør – en idealist som bruker markeds-kreftene til å forbedre verden. 40 av dem var invitert til World Economic Forum i januar, og en begeistret kommentator i New York Times skrev «de er de mest interessante menneskene her». The Economist skriver stadig om sosiale entreprenører og kaller dem «agenter for endring».

– Vi er en heldig generasjon som er født til et liv der alle fysiske behov er dekket. Jeg tror derfor at mange unge i dag ønsker å skape noe for andre, heller enn å skape goder for seg selv. Slik dukker drømmen om å bli sosial entreprenør opp, der forbildet er Muhammad Yunus, og ikke Bill Gates, sier Vegard Hansen (29).

Muhammad Yunus fra Bangladesh fikk Nobels fredspris i 2006 for å ha etablert en bank som ga ørsmå lån til lutfattige mennesker. Mikrokreditten gjorde at de kunne kjøpe redskaper, såkorn eller andre ting som ga dem muligheten til å tjene penger selv.

– Jeg er selv veldig inspirert av Yunus og hans måte å tenke på. Jeg er, som han, overbevist om at sosiale entreprenører kan forandre verden. Sosiale entreprenører kan godt tjene penger til egen person, gode penger også, men det vil alltid være et sekundært mål, sier Hansen.

En forretningsentreprenør har som mål å

STRYKTIL GUTTA. Endre Ottosen (til venstre) og gründer Vegard Hansen stryker t-skjortene så de blir klare til trykking.

GULTER KULT. Humoren sitter løst når (fra venstre) Elisabeth Dahlgundersen, Ragnhild Ljosland og Runa Brandal

Myklebust går igjennom de innsamlede t-skjortene. Forretningsideen er å resirkulere gamle t-skjorter med en ny Freddy-logo.

skape mest mulig profitt, en sosialentreprenørs mål er å skape mest mulig sosial verdi.

Og det blir stadig flere av dem.

Sosiale t-skjorter. To bæreposer som er proppfulle med gamle t-skjorter står på stuegulvet i en leilighet i Gamlebyen i Oslo. T-skjortene skal forvandles til betongvegger i et barnehjem i Kongo.

Musikken fra stereoanlegget blir stadig for-

styrret av ringeklokken som varsler nye gjester med bæreposer i hendene. Til slutt står det åtte bæreposer med gamle t-skjorter på gulvet.

– Jeg trodde ikke det skulle bli så mye, sier Runa Brandal Myklebust, som bor i leiligheten.

– Hvor mange strykejern har vi, spør Vegard Hansen.

Tre strykejern står klare. To av guttene sitter

RETTSIDEN. Denne logoen gir gamle t-skjorter nytt liv. Inntektene avsalget går til gatebarn i Kongo.

på gulvet og stryker t-skjortebrystene glatte, en av jentene legger et håndkle på salongbordet og bruker det tredje strykejernet. T-skjortene er samlet inn fra venner, familier, kolleger, bedrifter og på musikkfestivaler. De er vasket, og etter strykningen skal de til trykkeriet for å få en ny logo på brystet. Der står det «Resirkulering for rettferd». Så selges de for 200 kroner, og hvert øre går til å utvide et hjem for gatebarn i Kongo.

Dermed får t-skjortene leve videre på en ny kropp, samtidig som de gir noen gatebarn i Kongo et tak å sove under. Resirkulering for miljøet og rettferdighet for de fattigste.

I desember 2006 så Vegard Hansen hvordan nordmenn i julestria løp fra butikk til butikk med kredittkort i hånden, blant annet for å kjøpe nye klær. Nordmenn kaster 150.000 tonn klær i året. Hansen hadde vært på en reise i Latin-Amerika der han hadde sett hvor lite